

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande avseende promemorian Kriminalvårdens skolverksamhet för barn och unga

Er beteckning: U2025/02404

Sammanfattning

- Länsstyrelsen tillstyrker promemorians förslag i sin helhet.
- Länsstyrelsen instämmer i att en utredning bör pröva Kriminalvårdens ansvar för särskild undervisning även för barn och unga i häkte.
- Länsstyrelsen påtalar vikten av en välfungerande samverkan mellan Kriminalvården och kommunen, särskilt vid återgång till hemkommunen efter avtjänat straff.
- Länsstyrelsen välkomnar promemorians bedömning att en lämplig myndighet bör ges i uppdrag att följa upp och utvärdera utbildningen för barn och unga intagna i kriminalvårdsanstalt.
- Länsstyrelsen understryker att förslagen behöver ges reella förutsättningar för att få genomslag.

7.5 Utbildning för intagna i häkte

Länsstyrelsen instämmer i att en utredning bör tillsättas för att pröva frågan om Kriminalvårdens ansvar för särskild undervisning även för barn och unga i häkte.

Det finns ett tydligt behov av att stärka ungas rätt till utbildning under häktningstiden och tydliggöra ansvarsfördelningen mellan berörda aktörer. Att skolgången påbörjas direkt vid häktning är centralt ur ett brottsförebyggande perspektiv. Häktningstiden innebär ofta passivitet och isolering, vilket utgör en riskfaktor för psykisk ohälsa och ökar risken för framtida återfall. Genom att

etablera en fungerande skolmiljö tidigt i processen kan de negativa effekterna reduceras.

9.7 Konsekvenser för kommuner och regioner

Länsstyrelsen påtalar vikten av en välfungerande samverkan mellan Kriminalvården och kommunen, särskilt i samband med att eleven återvänder till sin hemkommun efter avtjänat straff.

Kommunen behöver säkerställa en obruten övergång till ordinarie skola. Det kräver ett effektivt informationsutbyte och gemensam planering mellan kommunen och Kriminalvården. Länsstyrelsen bedömer att den nya socialtjänstlagen (2025:400) och Trygghetsberedningens förslag om samordnad planering för unga lagöverträdare (SOU 2024:54) ger en naturlig grund för denna samverkan. Länsstyrelsen bedömer även att förslaget ligger i linje med uppdraget att utveckla stödet till barn och unga som riskerar att begå, eller begår, grova brott med koppling till organiserad brottslighet (Ju2025/00846).

7.10 Uppföljning och utvärdering

Länsstyrelsen välkomnar promemorians bedömning att en lämplig myndighet bör ges i uppdrag att följa upp och utvärdera utbildningen för barn och unga intagna i kriminalvårdsanstalt.

Länsstyrelsen har tidigare påtalat att reformer som innebär en sänkt straffbarhetsålder behöver kunna uppvisa positiva effekter i form av minskad återfallsrisk och förbättrade förutsättningar till återanpassning. En noggrann uppföljning av Kriminalvårdens skolverksamhet utgör därför en central del i den övergripande utvärderingen av en sänkt straffbarhetsålder och dess långsiktiga konsekvenser för samhället.

Allmänna synpunkter

Utbildning är en av de enskilt viktigaste faktorerna för att bryta destruktiva mönster och minska risken för återfall i kriminalitet. Det är därför angeläget att förslagen i promemorian ges reella förutsättningar för att få genomslag i praktiken.

Kriminalvården står inför en omfattande utbyggnad där antalet platser ska tredubblas till 2034 (dnr KV 2025-3916). Samtidigt har Riksrevisionen påpekat att myndighetens behandlingsverksamhet i

dag brister på grund av underdimensionerade lokaler och brist på kvalificerad personal. Att tillgodose dessa grundläggande behov är en förutsättning för att skolverksamheten ska bli framgångsrik.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektören Jörgen Peters med samordnaren Emelie Petersson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschefen Annika Lidström medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.